

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 16CoE/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817206597
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tamara Sklenárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7817206597.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tamary Sklenárovej, členov senátu JUDr. Juraja Tymka a JUDr. Pavla Tkáča v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, proti povinnému D. N., U.. XX.XX.XXXX, R. Q. XXX, N., v konaní vedenom pred súdnym exekútorom JUDr. Ivanom Nestorom, so sídlom Haburská 49/A, Bratislava, o vymoženie 134,- eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 5Er/586/2017-24 zo dňa 30.11.2017 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie.
- II. Stranám právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení uviedol, že spolu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bol súdu predložený exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž zo dňa 9.9.2016 č. SRSAspA 06622/15. Spolu s exekučným titulom bola oprávneným predložená aj Zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 11.10.2013. Súd prvej inštancie citoval § 243h ods. 1, § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 44 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že úver, ktorý bol poskytnutý povinnému na základe zmluvy o úvere, je spotrebiteľským úverom. Ďalej sa zaoberal aj platnosťou rozhodcovskej zmluvy. Konštatoval, že praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Spotrebiteľ nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu. Predmetná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čím napĺňa znaky neprijateľnej podmienky, preto exekučný titul vydaný na základe takejto rozhodcovskej doložky nemôže byť spôsobilým exekučným titulom. Z uvedeného dôvodu súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil. Namietal, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej mu Exekučným poriadkom a zákonom o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní upravuje povinnosť zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale má za to, že uvedené ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia

posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmanie sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí ako ich vyžaduje § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmaním materiálnej stránky exekučný súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Podľa názoru oprávneného exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci materiálneho prieskumu sa exekučný súd musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu, odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, teda nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia a poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 5/2000 uverejnený pod č. 18/2000. Spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu súd ukrátil účastníkov exekučného konania, ktorí sa mohli vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolacom konaní, pričom civilné konanie je dvojinštančné a postupom súdu došlo k pozbaveniu práva účastníka na prejednanie veci. Exekučný súd rozhodoval o otázke, ktorá je kvalitatívne náročnejšia ako otázky, ktoré sa riešia v exekučnom konaní bez toho, aby na to Exekučný poriadok poskytol legislatívny rámec. Postupom súdu v danej veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Ďalej namietal, že súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, ak konštatoval, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy. Túto oprávnený uzavrel s povinným podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. Týmto účastníci založili právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami v rozhodcovskom konaní, kde sa postupuje v súlade so zákonom č. 244/2002 Z.z. a s Rokovacím poriadkom. Mal za to, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný orgánom na to oprávneným a exekučný súd v danej veci konal nad rámec zákonných ustanovení.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") po zistení, že odvolanie podal oprávnený v zákonnej lehote, preskúmal uznesenie podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, ako aj konanie mu predchádzajúce, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

5. Odvolací súd sa podľa § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na doplnenie jeho odôvodnenia a k odvolaniu oprávneného uvádza nasledovné:

6. Podľa § 243h ods. 1 prvá veta Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

7. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

8. Citované ustanovenie Exekučného poriadku obsahuje úpravu, podstatou ktorej je preskúmanie, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom. Len súlad všetkých troch uvedených písomností so zákonom umožňuje poverenie udeliť, naopak, nesúlad i len jednej z nich so zákonom udelenie poverenia vylučuje.

9. Základnou podmienkou na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je platný exekučný titul, ktorý nezaväzuje na plnenie objektívne nemožné, právom nedovolené a v rozpore s dobrými mravmi. V prejednávanej veci exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy, ktorú účastníci uzavreli v ten istý deň, ako zmluvu o úvere. Preto je potrebné predovšetkým posúdiť, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe platne dohodnutej rozhodcovskej zmluvy.

10. Súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že oprávnený a povinný neuzavreli platnú rozhodcovskú zmluvu.

11. Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, má exekučný súd právo posúdiť aj platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, ak exekučným titulom v konaní je rozhodcovský rozsudok vydaný na základe tejto rozhodcovskej doložky. Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, ale aj v priebehu celej exekúcie, sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej. Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

12. V predmetnej veci nebolo sporné, že zmluva o úvere uzavretá účastníkmi konania dňa 11.10.2013 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

13. Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

14. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Závazok povinného vyplýva zo zmluvy o úvere č. 107400024 zo dňa 11.10.2013, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 200,- eur. Rozhodcovská doložka nebola súčasťou priamo zmluvy o úvere, ale oprávnený predložil aj rozhodcovskú zmluvu, ktorú oprávnený a povinný uzavreli dňa 11.10.2013 súčasne so zmluvou o úvere. Exekučný súd posúdil rozhodcovskú zmluvu ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, pretože od spotrebiteľa vyžaduje, aby riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní a to aj napriek tomu, že ustanovuje možnosť voľby.

17. Z čl. II bodu 1 predmetnej rozhodcovskej zmluvy uzavretej dňa 11.10.2013 vyplýva, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 107400024 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (Občiansky súdny poriadok).

18. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením uvedenej rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, a to aj napriek tomu, že ustanovuje možnosť voľby, ktorá je však len iluzórna a v konečnom dôsledku núti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Obsah zmluvy bol dopredu daný a spotrebiteľ ju mohol len ako celok odmietnuť alebo sa jej ako celku podrobiť, pričom nič na tom nemení ani skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola vyhotovená na samostatnej vopred naformulovanej listine, ktorú povinný vlastnoručne podpísal. Povinný ako spotrebiteľ sa reálne vopred vzdal práva na účinnú ochranu, a to či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplyvať na obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľné a čo má podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka za následok, že táto podmienka je od počiatku neplatnou.

19. Dôvodom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo vyslovenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá neoprávňovala rozhodcovský súd vo veci konať a vydať rozhodcovský rozsudok. Uvedená skutočnosť predstavuje vadu exekučného titulu, ktorú nemožno odstrániť a pre ktorú sa rozhodcovský rozsudok stáva nespôsobilým exekučným titulom. Takýto rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom na vykonanie exekúcie, preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď zamietol žiadosť súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a ostatným účastníkom preukázateľne trovy konania nevznikli, preto im neboli priznané.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Vo veci senát rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa podľa § 428 CSP popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).